

[Ministeren for offentlige arbejder.]

mit svar, at elværkernes ejerforhold — og herved adskiller de sig jo fra telefonselskaberne, som jeg just har omtalt — betød, at staten ikke kunne blande sig i et sådant forhold.

Det vil allerede af disse få bemærkninger kunne ses, at forholdet kan variere fra den ene virksomhedskategori til den anden. Jeg har til formålet udarbejdet en længere liste over de forskellige værker, der kunne komme på tale, og jeg kan uden at remse listen og de forskellige organisationsforhold op sige, at det organisatorisk giver et særdeles forvirret billede. Hvis man skal tage stilling til forslaget, er man derfor nødt til en mere præcis og begrænset formulering, end det fremgår af forslagens tekst, som taler om „offentlige og koncessionerede virksomheder“. Det er en meget bred formulering, og jeg bør da bemærke, at sådanne naturligvis også findes under andre ministeriers områder. Jeg tror imidlertid, at jeg med støtte i forslagens bemærkninger kan forudsætte, at forslagsstillerne principielt har trafik- og kraftforsyningen i tankerne, og det må vel være tilladeligt, at jeg begrænser mig til disse felter i det følgende.

Forslagsstillerne begrundede forslaget om nedsættelsen af et udvalg til at undersøge disse virksomheders medlemskab af private interesseorganisationer og overveje mulighederne af et sådant medlemskab med, at der har foreligget tilfælde, hvor der er afgivet strejkevarsel over for sådanne virksomheder. Efter forslagsstillernes mening er årsagen hertil, at virksomhederne har været medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening. Dette sidste forhold er vistnok vanskeligt at dokumentere, og i hvert fald kan det med sikkerhed siges, at ikke-medlemskab af Dansk Arbejdsgiverforening næppe sikrer mod strejker på disse felter. Der kan vel være enighed om, at det afgørende for drøftelsen af det rejste spørgsmål for så vidt ikke er, om der afgives strejkevarsel, men om det kommer til en efterfølgende strejke. Uanset at telefonselskaberne som nævnt i

begyndelsen af 1960'erne meldte sig ud af Arbejdsgiverforeningen, har vi for få år siden haft en telefonmontørstrejke. Der synes altså ikke at ligge noget særligt argument om strejke eller ikke-strejke i dette medlemskab som omtalt i forslaget.

Inden for elværkernes område har der vistnok kun været ét tilfælde af strejke mod to kraftproducerende værker; det var for ca. 15 år siden, og strejken førte på grund af kraftværkernes samarbejde ikke til begrænsninger i elforsyningen.

De eksempler, som jeg her har nævnt, viser i hvert fald, at strejke ikke undgås, fordi en virksomhed ikke er medlem af en faglig arbejdsgiverorganisation, og efter det erfaringsmateriale, som foreligger, tror jeg, at en nøgtern vurdering umiddelbart må føre til, at det ikke er sandsynligt, at medlemskab af Dansk Arbejdsgiverforening eller tilsvarende organisationer i sig selv er en konfliktfremkaldende faktor. Dette underer heller ikke, når man betænker, at funktionsdygtige organisationer på arbejdsmarkedet er af grundlæggende betydning for hele samfundsmaskineriet i vore dage. At organisationerne er sig deres ansvar bevidst i henseende til livsvigtige samfundsfunktioners stabilitet, er der ingen grund til at tvivle om; erfaringerne understøtter dette.

Skulle man iværksætte det udvalgsarbejde, som forslagsstillerne finder ønskeligt, må man på forhånd have en forestilling om, hvad man vil gøre på basis af de resultater, som udvalget måtte komme frem til. Hvis man nu tænker sig, at udvalget eller en del af udvalget måtte finde et medlemskab af arbejdsgiverorganisationer uheldigt, må man spørge, om det kan tænkes, at man så fra statsadministrationens eller lovgivningsmagtens side ville have mulighed for at gribe ind mod et sådant medlemskab. Et almindeligt indgreb af denne art må jeg anse for lidet sandsynligt ud fra de begrundelser om organisationsfrihed, jeg tidligere har angivet, da hr. Henning Philipsen rejste spørgsmålet. Drøftelsen har vel kun betydning for ikke-statsvirksomheder; der må